

64 TAONA NY REPOBLIKA MALAGASY

Voahosihosy ny sata Repoblikana

Ny 14 Oktobra 1958 no nijoro ny Repoblika malagasy voalohany, tao amin'ny Amphitheatre n' Lycée Galieni Andohalo no nanambarana izany, izay tsiahivina fa vokatriny ny fitsapankevibahoaka nampanaovin'ny fitondrana frantsay no nampijoroana io repoblika voalohany io.

Novaliana tamin'ny "eny" na "tsia" tamin'ny 28 Septambra 1958 ny fanontaniana manao hoe : "ekenao ve ny repoblika anaty firaisambe frantsay ?", nandresy ny "eny", toy ny tany amin'ireo firenena afrikana zanatany frantsay izay samy nanaovana fitsapankevibahoaka avokoa.

Efa tafajoro ny repoblika izay vao nirosoana ny fita-kiana ny fahaleovatena, izay niverina tamin'ny 26 Jona 1960.

Raha tsorina sy atao mahitsy filaza ny antsoina hoe repoblika dia rafi-pitondrana izay manome lanja ny fifidianana, ka ny mpitondra dia tokony ho olona voafidimbahoaka ara-dalana.

Efa repoblika fahaefatra isika izao saingy ny mampisitribelona dia ity repoblika fahaefatra iainantsika ity no fositra indrindra, satria ny fomba nandaniana ilay lalampanorenana tamin'ny fitsapankevibahoaka dia fifidianana petatoko feno hosoka, hatramin'ny karapotany aza nahafahana nifidy tamin'izany, ny fifidianana nifanesy teto amin'ny firenena nandritra izao repoblika fahaefatra izao indrindra ny taorian'ny taona 2018 dia nanjakan'ny hala-bato bevata, ny Filoha lefitrin'ny Ceni Thierry Rakotoniarivo izay nijoro nilaza ny marina dia noterena nametrampialana.

Ho tanterahina amin'ny taona 2023 indray ny fifidianana Filoha sy Ben'ny tanàna, hanaraka eo ny fifidianana solombavambahoaka, kanefa dia io iarahamahita io fa vao mainka tsy azo antoka noho ny teo aloha ny

Ny Lycée Galieni, na Lycée Andohalo.

"Ceni" sy "Hcc", Feno 64 taona omaly 14 Oktobra 2022 ny nijoroan'ny Repoblika voalohany, efa repoblika maro no nifandimby teo, ary anterina indray f'ity fahaefatra ity no tena nanosihosy ny sata repoblikana, satria nanjakan'ny hoso-pifidianana be indrindra ary manao tsinontsinona ny vahoaka maharepublika ny repoblika, satria maro ireo fifidianana ben'ny tanana tokony naverina, kanefa dia tsy miraharaha izany ny fitondrana, ny fifidianana eny anivon'ny faritra sy ny faritany dia maty momoka fa dia governora toy ny tamin'ny andron'ny fanjanahantany no tendren'Ingahy Filoha, hitondra ireo faritra.

Mila mandinika sy mamakafaka ny vahoaka tompom-pahafana izay maharepublika ny repoblika, satria efa tsy mihoatra ny kapoaka ankehitriny, 64 taona taorian'ny nisian'ny fitondrana nambara ho repoblikana teto amintsika.

Ny Valosoa

Birao politikan'ny TIM

Mikorontana tanteraka ny fanavaozana faobe ny lisi-pifidianana

Nanao fanambarana ny birao politikan'ny antoko TIM, notarihan'ny sekretera jeneraliny Rina Randriamasinoro tamin'ity herinandro ity, mahakasika ny fanomanana fifidianana. Nilaza izy fa : "miandohan'ny hanaovana ny "refonte" na fanavaozana tanteraka ny lisi-pifidianana dia efa nisy ny fihonnanay tamin'ireo tompon'andraikitra ny CENI, nanomezana sosokevitra amin'ny hanaovana izany. Araka ny tatitra sy fitarainana avy amin'ireo tompon'andraikitra solontena

Ireo avy amin'ny birao politikan'ny antoko TIM.

eny ifotony anefa, dia tsy mandeha araka ny tokony ho izy fa mikorontana tanteraka izany, ary raha izao no mitohy dia maro ireo tsy ho tafiditra any anaty

lisi-pifidianana, ary maro koa ireo tsy tokony ho ao intsony kanefa mbola ho tavela ao. Tsy ho tomombana io lisitra io ary tsy hisy ny fifidianana madio

sy mangarahara ary eken'ny rehetra rah any zava-misy amin'izao fotoana. Ny antoko TIM dia milaza fa tsy hiray petsa-petsa ary tsy tompon'antoka amin'ny fanomanana ny lisi-pifidianana tsy tomombana izay havoaka eo, ary mbola manamafy fa tsy misy afa-tsy ny "concertation nationale", na fikaonandoham-pirenena ihany no vahaolana ho tombontsoan'ny vahoaka malagasy, sy ho tombontsoa ambonin'ny firenena.

Isambilo

Zazah Ramandimbiarison

Mampalahelo fa miha-malaza ratsy hatrany i Madagasikara

Miha- ratsy dia ratsy hatrany amin'ny andrimpanjakana rehetra any hoy ny Praisinistra lefitra teo aloha Zazah Ramandimbiarison. Ny fampandrosoana an'ity tanindrazana malalantsika ity dia voatohintohina noho ny haratsian'ny fampiharana ny demokrasia, noho ny fanjakana ratsy tantana, noho ny kolikoly avo lenta, noho ny asa ratsy ataon' ireo dahalo, jiolahy ambony latabatra tsy maty manota. Ny tsy fisian'ny fanjakana tan-dalàna dia nanome vahana ny firongatry ny tambazotran-jiolahy voarindra. Voarindra sy voalamina, indrisky eny anivon'ny andrim-panjakana mihitsy aza; tambazotran-jiolahy

misehatra amin'ny karazana asa maloto isan-karazany: fifararahana amin'ny fanjakana amin'ny fanaovana fotodrafitrasa izay foromporonina fotsiny, famoahana volam-panjakana tsy misy porofo mazava ny asa vita, halatra omby, fakana an-keriny zaza, fakana an-keriny tovovavy, fanondranana fitaovam-piadiana, fanondranana olona, fivarotana ny tany manam-tompo, fanondranana an-tsokosoko ny harena an-kibon'ny tany (volamena, vatsoa...), sy fanondranana an-tsokosoko ny ala eto amintsika, ny fanaparitahana sy ny fivarotana rongony sy zava-mahadomelina, ny famotsiam-bola maloto

Ny Praisinistra lefitra teo aloha, Zazah Ramandimbiarison.

avy any ivelany. Noho ny tsy fisian'ny fanjakana tan-dalàna, nitombo ny fivarotana sy ny fanondranana rongony, sy zava-

mahadomelina tato anatin'ny taona vitsivitsy. Lasa foiben'ny trafikana rongony i Madagasikara. Araka ny voalazan'ny "Global Initiative against Transnational Organised Crime". Ny fanadihadiana iraisam-pirenena no nahafantarana, fa mandalo eto Madagasikara ireto rongony mahery vaika ireto ary aparitaka an-dranomasina na an'habakabaka an-tsokosoko. Noho ny tsy fisian'ny fanjakana tan-dalàna dia miparitaka eto amin'ny firenena ny vola maloto azo avy amin'ny asa fiatsy sy tsy mazava ny fiaviany. Araka ny tatitra isan-taona 2022 nataon'ny "Basel Institute of Governance", fikambanana tsy miankina amin'

Ny Valosoa sy faka-faka

Maromaro ireo olon'ny fitondrana nanondrana sy manondrana

Miha- maro tato ho ato ny raharaha hafahafa na afero mahavoatonona depiote eto amintsika, na ny mpiara-miasa amin'izy ireo. Misy fanamparam-pahafana, kolikoly, tsy fahaiza-miaina amin'ny fiarahamonina, fangalarana ankitsirano fotsiny izao, sns... Miteraka ahiahy sy savorovoro any anaty fiarahamonina ireny, satria toa ny noheverina fa ray amandreny, fahefana mpanao lalàna indray no manondrana sy sanatria manome ohatra ratsy ho an'ny vahoaka. Ny mpanao lalàna tokoa no lasa ohatra ratsy mandika lalàna, ka tena maha-sarompiseranana sy mampikorosy fahana ny fiarahamonina eto amintsika. Hivory ara-potoana faharoa hanomboka ny talata ho avy izao ny Parlemanta eto amintsika dia ny Antenimierandoholona sy ny Antenimierampirenena, koa dia samy miandry ny rehetra hoe inona ny fanazavana, inona ny zavamisy marina, ahoana ny hevitra ny birao maharitra ny Antenimierampirenena, mahakasika ireny olom-boafidy nanondrana sy manondrana ireny. Mbola mahalala tsara ny andraikiny ihany ve ny solombavambahoaka, sa efa lasa mpandraharaha, mampiasa fahefana hanindriana bokotra sy hangoronan-karena fotsiny sanatria ? Tokony hanokafana fanadihadiana sy famotorana izy ireny, ary tokony hoesorina ny zoma maha-tsy maty manota azy na immunité, rehefa ho hita tokoa fa meloka. Tsy ny depiote sy ny mpiaramiasa aminy ihany no manondrana amin'izao fitondrana Rajoelina izao, fa na olom-boafidy izay, na olom-boatendry dia samy manao ny ataony avokoa. Saika isan-kerinandro izao dia ahitana zavatra tsy mety na « scandal » foana ao anivon'izao fitondrana izao. Io, ny lohany mihitsy no matsatso sy filamatry ny aty ambany, koa tsy mahagaga raha mitranga hatrany izany zava-tsy manjary isan-karazany ao anivon'ny fitondrana izany. Dia ny tena no menatra hoy ilay fomba fiteny izay.

Stefa

ny fanjakana any "Suisse", dia laharana faha-5 i Madagasikara amin'ireo firenena 128 voatombana fa mety misy an'izany vola maloto izany. Noho ny tsy fisian'ny fanjakana tan-dalàna dia tsy lazaina intsony ny firongatry ny tsy fandriampahalemana, tsy lazaina intsony ny fanodinkodinam-bolam-panjakana, miliara ariary maromaro eny anivon'ny andrim-panjakana rehetra andaniny, ankilany ny solombavambahoaka sa-santsasany, izay tokony hijoro anara-maso ny asan'ny mpanatanteraka dia tsy manaja ny lamina repoblikana intsony, fa manararaotra manampatra fahefana, ka mijoro ho fahefana mpanatanteraka mihitsy entiny hitadiavany ny tombontsoany manokana, hanaovana raharaha maloto, indrindra

indrindra any amin'ny fanjavana, fanjavana izay efa tsy atokisan'ny maro intsony. Ny zavatra hita sady mitohaka amin-tenda eto amin'ny firenena dia ireo olombe tompon'andraikitra voalohany amin'ireo asa ratsy maloto voatanisa ireo, olombe mitarika ny tambazotran'ny olona ratsy, olombe tsy enjehin'ny mpampihatra lalàna mihitsy, olombe tompon'andraikitra amin'ny fandrohana sy famotehana ny firenena dia miaina ao anatin'ny tsimaitananta tanteraka. Tsy zakan' olom-pirenena intsony ny zava-misy iainana eto amin'ny firenena ankehitriny. Tsy rariny intsony. Aoka izay, hoy ity Praisinistra lefyrra teo aloha ity.

Nangonin'i Stefa